

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

11. ČERVNA 2009 ROČNÍK III. ČÍSLO 24

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ŠACHY A PSYCHOLOGIE

Marie Součková

Nejen přirozeným talentem živ je šachista, ale k tomu, aby se člověk stal skutečně vynikajícím hráčem, je navíc potřeba pracovitosti, cílevědomosti, aktivity a tvořivosti spojené s psychickou odolností. To potvrzuje bakalářská práce studentky Fakulty sociálních studií Masarykovy university v Brně Marie Součkové.

„Od začátku jsem měla v úmyslu věnovat se tématu, které by nějak souviselo s mými mimoškolními zájmy,“ odpovídá na otázku ohledně výběru své práce brněnská studentka, která šachu věnovala seminární práci již na gymnáziu. „Tam jsem se na šachy dívala z hlediska toho, jaké dovednosti mohou u člověka rozvíjet.“ Během let, po která se šachu věnuje, si Marie Součková pravidelně všímala toho, jak různí šachisté uplatňují různý přístup ke hře. „Usoudila jsem, že osobnost hráčů je kromě jejich intelektových schopností také důležitým faktorem rozhodujícím o jejich úspěšnosti.“

Pokračování na straně 8

TŘICET ŠACHOVÝCH POLÍ

V lůně šumavských hvozdů leží pozdně gotický hrad Velhartice, který patří k ojedinělým dílům české hradní architektury. Oblíbenou hrou na tomto hradě byly šachy, protože ukazovaly jistá postavení ve společnosti. V interiérech hradu si můžete prohlédnout v doprovodu průvodce tématickou expozici o životě v 15. století podle středověkého spisovatele Tomáše Štítného, který přirovnává život k šachové hře. Venku před hradem najdete velké ručně vyřezávané šachy. Šachistovu

Ručně vyřezávané šachy

oku jistě neujde, že se figurky mohou pohybovat pouze po šachovnici o třiceti polích.

PRAVIDLA K SMÍCHU!?

Hou Yifan

Absurdnost přesného dodržování pravidel stanovených FIDE pocítila na vlastní kůži jedna z nejlepších hráček planety, Číňanka Hou Yifan, která se účastnila mužské části čínského přeboru jednotlivců. Přísným rozhodčím byla v osmém kole nekompromisně zkontumována za svou nepřítomnost u partie přesně ve 14.00 hodin (čas zahájení partií), přestože se mladá Číňanka již pohybovala v hracím sále a dokonce již měla vyplněný partiáň. „Doufám, že šachy Iljumživovovu éru nakonec přece jenom přežijí,“ povzdechl si šachový žurnalista Mark Greengard při komentáři absurdní události.

RETROGRÁDNÍ ANALÝZA

POHLED DO MINULOSTI ŠACHOVÉ PARTIE

Hrajeme-li šachovou partii, snažíme se odhadnout, co se na šachovnici odehraje v příštích tazích – tedy jak se bude partie vyvíjet v budoucnosti. Zkoumáme-li konkrétní postavení figur na šachovém diagramu, můžeme směrem do budoucnosti řešit různé typy úloh, např. bílý táhne a dá mat třetím tahem, bílý táhne a vyhraje nebo bílý táhne a donutí černého, aby mu dal pátým tahem mat.

Pokračování na straně 11

Pavel Houser (37) je nadějným skladatelem retrográdních úloh a zkušeným novinářem, píšícím o vědě, informačních technologiích, havranech a vlkodlacích.

CHRUDIMSKÝ RABL 2009

Marián Sabol

Marián Sabol (2358) z Vysokého Mýta se stal o víkend vítězem pátého ročníku turnaje v rapid šachu hraného pod názvem Chrudimský rabl. V devíti turnajových kolech si na své konto připsal osm bodů a o celý bod tak předstihl druhého v pořadí Michala Novotného (2268) z pardubických Polabin. I bronz pak zůstal po ukončení sobotních bojů v Pardubicích zásluhou ještě o půl bodu „kratšího“ Sergeje Petuchova (2176). Kompletní výsledky a fotogalerie na adrese: www.chrudim.chesspce.cz

BLESKOVĚ V PODHRADNÍ LHOTĚ

Mezinárodní mistr Pavel Zpěvák (2388) měl nejjistější a nejrychlejší ruku ve dvacátém osmém ročníku bleskového turnaje pořádaného v sobotu v Podhradní Lhotě. V turnaji, kterého se účastnilo dvaadvacet šachistů, získal šestnáct a půl bodu a o dva body předstihl druhého v pořadí FM Františka Vránu (2289). Třetí

byl s odstupem dalšího bodu IM Vojtěch Plát. Kompletní výsledky turnaje k nahlédnutí na adrese: www.chess-results.com

14. ROČNÍK VELKÉ CENY AKADEMIE

Josef Příbyl

Mezinárodní mistr Josef Příbyl z pražské Holdie se stal vítězem již čtrnáctého ročníku seriálu turnajů Velká cena akademie, když zvítězil ve všech sedmi v letošním ročníku pořádaných turnajích, a získal tak maximální počet šesti set bodů. Na druhém místě skončil v celkovém hodnocení seriálu Příbylův oddílový kolega Jiří Gregor s pěti sty čtyřiceti pěti body a bronz patří Petru Benešovi z Turnova, který měl od druhého v pořadí odstup pouhých pěti bodů.

DOSTAVENÍČKO „U PÁSKŮ“

Suverénním vítězem červnového bleskového „škádlení“ pořádaného již tradičně v brněnské restauraci „U Pásků“ se stal mezi šestnácti zúčastněnými šachisty zakřanský Milan Smitštk.

V patnácti kolech ztratil pouze jednu půlku a před druhým Karlem Kredlem z Kuřimi získal jeden a půl bodu náskok. Poslední ze stupíneků pro vítěze zbyl na V. Štefla z brněnského oddílu ŠK64. Kompletní výsledky s fotogalerií k dispozici na webu: www.lokomotivabrno.klenot.cz

RÉTIHO PEZINOK

Richard Réti

Vzpomínkový turnaj na slavného rodáka uspořádali již potřetí v Pezinku. Vítězem turnaje hraného tempem 2x15 minut na partii se stal FM Milan Pachem (2423) s půlbodovým náskokem před velmistrovským tandemem ve složení Mikuláš Maník (2460), Tomáš Likavský (2487), z nichž lepší pomocné vyneslo na druhou příčku prvně jmenovaného šachistu. V turnaji jehož se účastnil i náš velmistr Petr Velička (2468) si celkem zahrálo šedesát dva vyznavačů královské hry a jeho výsledky jsou k dispozici na adrese: www.chess-results.com

BORIS GELFAND:

DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete objednat na dobírku na adrese:

PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

Boris Gelfand

**DESET
pozoruhodných
PARTIÍ**

s biografickou črtou
od Lubomíra Kaválka

PATENT NA REKORDY

Kompletní domácí špička, dvacet velmistrů, dvanáct mezinárodních mistrů a sto čtyřicet šest účastníků. To je bilance letošního ročníku rapidu v Hustopečích, který je, snad s výjimkou turnaje hraného v rámci festivalu Czech Open, oprávněně považován za nejsilnější domácí turnaj ve hře zrychleným tempem.

„Hustopečský rapid je za pouhých pár let své existence vysoce kvalitní zavedenou značkou,“ soudí letošní stříbrný medailista, brněnský velmistr Tomáš Polák a ohledně jeho prominentního obsazení dodává: „Jedná se o jeden z nejlépe obsazených turnajů hraných zrychleným tempem ve střední Evropě. A co se týká účasti české a slovenské velmistrovské špičky – těžko nalézt podobnou šachovou akci, aby hrálo v jednom (jednodenním!) turnaji tolik silných hráčů pohromadě.“ Přestože byly po loňském třetím ročníku turnaje určité nejasnosti ohledně pokračování hustopečské tradice, letošní ročník se představil co do účasti a organizace v ještě

lepším světle. Pro další roky však již podle hustopečského starosty Luboše Kuchynky další výrazné změny čekat nelze. „Letošní účast mě velice těší. Ale... rekordy již lámat nebudeme,“ řekl jmenovaný starosta a pořadatel v jedné osobě novoborskému serveru s tím, že cílem turnaje nikdy nebylo probouzet se do žádné z knih, kam se zapisují rekordy. Zároveň Luboš Kuchynka potěšil všechny příznivce šachové hry tím, že potvrdil pořádání turnaje i v příštím roce. Vysokou úroveň organizace letošního ročníku potvrdil i nejlepší domácí šachista, velmistr David Navara. „Organizace soutěže byla na vysoké úrovni a letošní turnaj byl ještě silnější než minulé ročníky. Příjemné je také to, že v průběhu turnaje nedošlo k žádným sporům a soutěž proběhla v přátelské a uvolněné atmosféře,“ řekl velmistr Navara Šachovému týdeníku i přesto, že se mu podle vlastních slov letošní turnaj příliš nevyvedl. „Příliš spokojený se svým výkonem skutečně nejsem. Zejména ve druhé polovině turnaje jsem hrál špatně a lepší umístění jsem si prostě nezasloužil,“ hodnotí David svoji hru o uplynulé sobotě a okamžitě navrhuje, kam pro příště nasměrovat svoji pozornost. „Příště bych měl hrát opatrněji a dávat si větší pozor na čas.“ Poklonu za odvedený výkon složil pořadatelům také pozdější vítěz turnaje velmistr Sergej Movsesjan, který vidí ze stránky pořadatelů velký pokrok. „Dalo by se říci, že první ročník platil takovou tu „nováčkovskou daň“. Letos bylo již vše bez nervozity, organizační tým získal za ta léta tu správnou rutinu,“ řekl v rozhovoru pro novoborský server aktuálně jednatý hráč světového žebříčku

cenící si na turnaji také to, že klání v Hustopečích již tradičně nemá pouze herní rozměr, ale i společenskou složku spojenou s večerním přátelským posezením.

V devíti kolech turnaje se jeho vítěz cítil ohrožen pouze v partiích s velmistry Lázníčkou a Jansou.

Vítězný GM Sergej Movsesjan

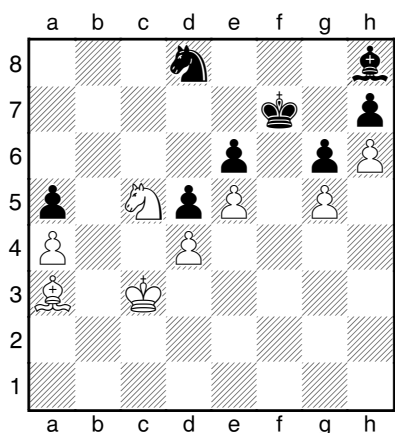
**VIKTOR LÁZNIČKA (2598)
- SERGEJ MOVSESJAN (2747)**
Královská indická obrana [E81]
Hustopeče 2009

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 Sg7 4.e4 0-0 5.f3 c6 6.Se3 d5 7.cxd5 cxd5 8.e5 Je8 9.f4 Jc6 10.Jf3 Jc7 11.Se2 Sg4 12.0-0 f6 13.h3 Sxf3 14.Sxf3 fxe5 15.fxe5 e6 16.Dd2 Dd7 17.h4 Vf7 18.h5 Vaf8 19.h6 Sh8 20.Se2 Je7 21.g4 Jc6 22.Vxf7 Vxf7 23.Vf1 Vxf1+ 24.Sxf1 Jd8 25.Jd1 Jf7 26.Jf2 De7 27.g5 Ja8 28.Sd3 Jb6 29.b3 Jd8 30.Jg4 Jc6 31.Sb5 Jc8 32.Kg2 Dd7 33.Dc3 J8e7 34.Dc5 a6 35.Sxc6 Jxc6 36.Sc1 Df7 37.Sa3 De8 38.Kf3 Kf7 39.Ke3 Dd8 40.Kf4 De8 41.Ke3 Dd8 42.Kd3 Jb8 43.Db4 b6 44.Dd6 Dxd6 45.Sxd6 Jc6 46.Kc3

Konečné pořadí:

1. Movsesjan, Sergej	SVK (2747)	8
2. Polák, Tomáš	CZE (2508)	7,5
3. Štoček, Jiří	CZE (2573)	7,5
4. Izsak, Gyula	HUN (2434)	7
5. Votava, Jan	CZE (2542)	7
6. Hráček, Zbyněk	CZE (2604)	7
7. Hába, Petr	CZE (2547)	7
8. Cvek, Robert	CZE (2543)	6,5
9. Vokáč, Marek	CZE (2459)	6,5
10. Hera, Imre jun.	HUN (2533)	6,5
11. Štohl, Igor	SVK (2532)	6,5
12. Bernášek, Jan	CZE (2443)	6,5
13. Jirka, Jiří	CZE (2460)	6,5
14. Maník, Mikuláš	SVK (2460)	6,5
15. Babula, Vlastimil	CZE (2584)	6
16. Navara, David	CZE (2654)	6
24. Jacková, Jana	CZE (2385)	6
40. Štočková, Zuzana	SVK (2417)	5,5
52. Olšarová, Karolína	CZE (2110)	5

Ke8 47.Sc7 b5 48.Sd6 Kd7 49.Sf8
Ke8 50.Sd6 Kd7 51.a4 bxa4
52.bxa4 Ke8 53.Sc5 Kd7 54.Jf2
Ke8 55.Jd3 Jd8 56.Sa3 Jf7 57.Sc1
Jd8 58.Jc5 a5 59.Sa3 Kf7

60.Jb7?? Hrubá chyba zahraná zřejmě pod velkým časovým tlakem. Jednou z mnoha cest vedoucí k zasloužené výhře partie byla například výprava vedoucí k uloupení černého pěšce h7, kterou bylo možno započít tahem 60.Jd7 Jc6 61.Jf8 a černý nemá nejmenší šanci nějak vzdorovat.

60...Jxb7 Nyní je ovšem všechno jinak.

61.Kd3 Jd8 62.Kc3 Jc6 63.Sd6 Ke8 64.Kd3 Jd8 65.Sa3 Jf7 66.Sc1 Sxe5 67.dxe5 Jxe5+ 0-1

„Je příjemné vyhrát jakýkoliv turnaj, u Hustopečí to pro mě platí dvojnásob,“ říká o svém letošním triumfu turnajový vítěz, který již v minulosti v Hustopečích jednou zlato získal. „Letos byla konkurence mnohem vyšší, takže si toho velice cením. Měl jsem v průběhu trochu štěstí, ale to k tomu patří.“ Velice spokojen se svým výkonem je také celkově stříbrný velmistr Polák. „Já osobně jsem samozřejmě se svým výsledkem nadmíru spokojen, a ani šachová část partií nebyla úplně špatná. Rychlá ruka není nikdy k zahození,“ říká s nadsázkou brněnský velmistr neokusivší v průběhu devíti turnajových kol ani jedinkrát chuť porážky a i on se přidává k poděkování pořadatelům: „Organizátorům v čele s panem starostou Lubošem Kuchynkou a konferenciérem Petrem Piskem patří velký dík. Vše zvládli na výbornou a hustopečský turnaj by mohl být vzorovým příkladem pro pořadatele jiných šachových akcí, poučení by zde mohli načerpat i činovníci našeho šachového svazu.“

Václav Pech

Stupně vítězů: druhý zleva stříbrný GM Tomáš Polák, vítěz GM Sergej Movsesjan, bronzový GM Jiří Štoček a starosta města Luboš Kuchynka

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

8x ročně potěšení pro každého šachového fanouška!

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácí akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 580 Kč

VYDÁVÁ:
ŠACHinfo
Ing. Břetislav Modr
pošt. příhr. 3
150 21 Praha 5
info@sachinfo.cz
www.sachinfo.cz

LÉKO VYZVAL ANANDA

Bez jediné výhry se musel již druhý rok v řadě obejít maďarský šachista číslo jedna, velmistr Peter Lékó (2751). Jako již každoročně, i v letošním roce zasedl v domácím Miskolci v zápasu na osm partií proti jednomu z nejsilnějších hráčů planety a již podruhé v řadě odešel poražen. Po remíze v dramatickém zápase s Michaelem Adamsem z roku 2005, vítězství v duelu s Anatolijem Karpovem o rok později, těsné porážce od Vladimira Kramníka v roce 2007 a již méně těsné prohře s Magnusem Carlsenem v roce minulém byl v uplynulém týdnu Lékovým soupeřem úřadující mistr světa Viši Anand (2783).

Vítězný GM Viši Anand

Indický velmistr, který byl podle statistik považován za jednoznačného favorita zápasu, když v minulosti zvítězil v jedenadvaceti ze sedmdesáti tří vzájemných partií, byl ovšem před zahájením zápasu velice opatrný. „Nehledě na to, že jsme s Petrem již dlouhou dobu přátelé, kteří se občas navštěvují, bude to rozhodně velice těžký zápas, protože můj soupeř již dlouhou dobu patří mezi nejlepší světové hráče a v poslední době měl několik velice dobrých výsledků, jako například v Nalčiku,“ varoval Viši Anand před případným nadměrným optimismem svých fanoušků a přiznal, že před zápasem prodělal poctivou přípravu. Velice opatrný v hodnocení vlastních šancí byl také domácí hráč: „Hrát s Anandem je vždy velice obtížné a tím více, máte-li se s ním utkat v rapid šachu,“ řekl při slavnostním zahájení zápasu

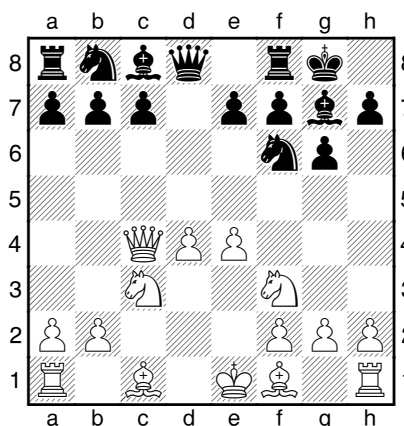
velmistr Lékó a doplnil, že prakticky jedinou strategií, které se bude v zápasu držet, je neohlížet se, jaký je zrovna stav zápasu, a soustředit se na to, aby předvedl kvalitní výkon. „Když hrajete proti Višimu, můžete si být jisti, že vám příliš šancí nedá a tak je kriticky nutné využít těch několika málo nabídnutých,“ řekl a dodal, že faktorem majícím sílu zápas rozhodnout bude hospodaření s časem. „Pokud mám mít vůbec nějaké šance, musím si skutečně úzkostlivě hlídat, abych se nedostával do časových tísni.“ Samotný průběh zápasu dal oběma hráčům očekávajícím tvrdý boj za pravdu. Mistr světa svého soupeře, podle slov komentátora zápasu velmistra Berkese, překvapil volbou zahájení černými figurami, když ve třech ze čtyřech odehraných partií zvolil Grünfeldovu indickou. „To bylo opravdu překvapivé, protože mistr světa

v minulosti v podobných zápasech téměř bez výjimky svá zahájení střídal.“ Rozhodující pro vývoj zápasu, v němž domácí šachista nedokázal, stejně jako loni v zápasu s Magnusem Carlsenem, zvítězit ani v jediné partii, byla pátá partie, po níž získal mistr světa rozhodující náskok.

PETER LÉKÓ (2751) - VIŠI ANAND (2783)

Grünfeldova indická obrana [D97]
Miskolc 2009

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 d5 4.Jf3 Sg7
5.Db3 dxc4 6.Dxc4 0-0 7.e4

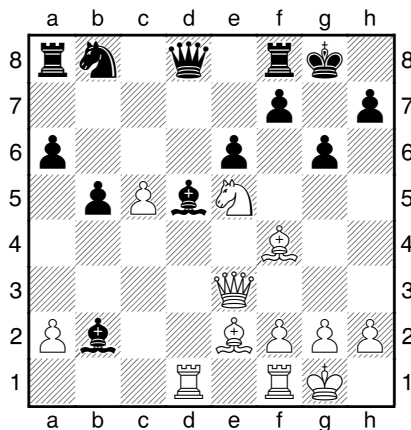
Konečný výsledek:

GM Anand, Viši	IND	(2783)	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	5
GM Lékó, Peter	HUN	(2751)	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	3

7...a6!? Varianta začínající tímto tahem byla kdysi hojně analyzovaná právě maďarskými velmistry a patřila drahá léta do arsenálu Pétera Léka. Možná právě to úřadujícího mistra světa inspirovalo k jejímu dvojnásobnému použití v tomto zápasu.

8.Se2 b5 9.Db3 c5 10.dxc5 Sb7 11.0-0 Jxe4 12.Jxe4 Sxe4 13.Sf4 Sd5 14.De3 Sxb2 Černý nemusí nutně bílého pěšce likvidovat, ale může také zvolit podle vzoru Emila Sutovského nejprve vývinové 14...Jc6 aby pak po 15.Vad1 e6 16.Je5 Dc8 17.Jxc6 Dxc6 získal rovnoprávnou pozici. (Oniščuk, A. (2663)-Sutovsky, E. (2629), Pojkovsky 2007)

15.Vad1 e6 16.Je5

16...Jd7 Pravděpodobně nový tah. Mistr světa prochází nevšimavě kolem „roviny“ vyšlapané velkým znalcem Grünfeldovy indické Rusem Petrem Svidlerem. Ten hrál v duelu s Američanem Oniščukem 16...Sxe5 17.Sxe5 Jc6 18.Sd6 Ve8 19.a3 Df6 20.Vfe1 h5 21.Dh6 Jd4, kdy získal vyrovnané šance a i partie skončila následně smírným podáním rukou. (Oniščuk, A. (2663)-Svidler, P. (2736), Foros 2007)

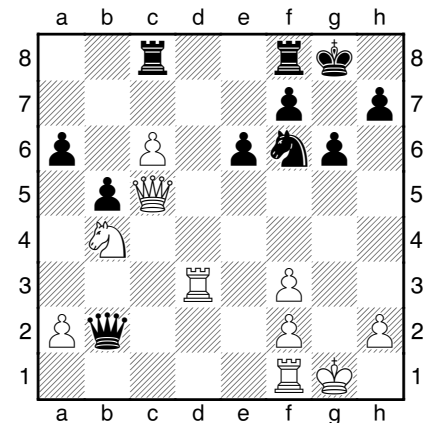
17.Jd3 Snad měl dát maďarský velmistr přednost pokračování 17.Jxd7, které by mu po dobrání 17...Dxd7 mohlo dát díky protivným vazbám po centrálním sloupci ve spojení s volným pěšcem „c“ nepříjemnou protihru. 18.Sf3 Dc6 19.Sxd5 exd5 20.Dd2 Sg7 21.Dxd5 s malou výhodou

GM Peter Leko

bílého, ale je téměř jisté, že černý mohl hrát i jinak. Za úvahu mohlo stát také pokračování 17.Jg4 Vc8 18.Jh6+.

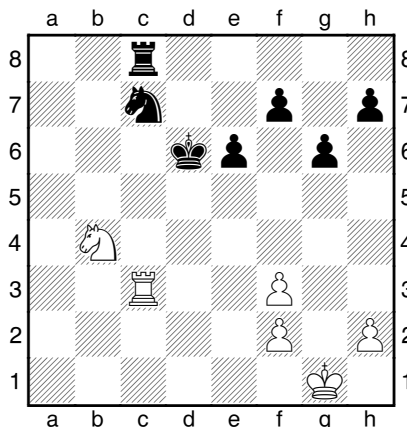
17...Sg7 18.Jb4 Jf6 19.Sf3 Vc8 20.c6 Da5 21.Dc5 Sporné rozhodnutí, které černému dovolí narušit pěšcový kryt bílého krále. 21...Sxf3 22.gxf3 Vfe8 23.Sd6 Sf8 24.Sxf8 Vxf8 25.Vd6 Da3 26.Vd3 Db2

27.Vb3 Po nabízejícím se 27.Jxa6 Jd5 uvádí umělá inteligence pokračování 28.Vxd5!? exd5 29.Jb4 Da3 30.Kg2 s tím, že bílý nestojí o mnoho hůře, ale nějak se mi tomu nechce příliš věřit.

27...De2 28.Jxa6 K rovné hře nevede ani 28.Db6 pro 28...Vfd8 29.Dxa6 Jh5 s výhodou černého. 28...Dxa2 29.Va3 Db2 30.Dc3 Dxc3 31.Vxc3 Jd5 32.Vc5 Va8 33.c7 Vf8 34.Vc6 Va7 35.Vd6

Kg7 36.Vc1 b4 37.Vd8 Vaa8 38.Vxc8 Vxc8 39.Vb1 Velkou výhodu udrží černý také v případě, že bílý zahraje 39.Vc5 b3 40.Vb5 Jxc7 41.Jxc7 Vxc7 42.Vxb3 h5 a je velice pravděpodobné, že bude mít bílý vážné problémy s udržetím remízy. 39...Kf6 40.Vb3 Ke7 41.Jxb4 Jxc7 42.Vc3 Kd6

43.Vd3+? Chyba končící odpor. Po správném 43.Ja6 e5 (43...Kd7 44.Jc5+ Ke8 45.Je4) 44.Vc2 h5 45.Kg2 není úplně jasné, jak se bude černý rozvazovat.

43...Jd5 44.Kg2 Vc4 45.Jxd5 exd5 Ve vzniklé věžové koncovce by neměl mít bílý nejmenší šance, protože ohlídat zároveň černého volného pěšce a pokrýt slabost své pěšcové formace na královském křídle je zcela nadlidským úkolem. Černému například nic nebrání v tom, aby rozumnou cestou prošel svým pěšcem, až kam soupeř dovolí, a následně převedl partii do pěšcovky, ve které králem povraždí soupeřovy pěšce.

46.Va3 d4 47.Va8 Vc7 48.Kf1 Ke5 49.Vd8 f5 50.h4 Vc1+ 51.Kg2 Vc6 52.Ve8+ Ve6 53.Vd8 Vd6 54.f4+ Kd5 55.Ve8 Ve6 56.Va8 d3 57.Kf3 Kc4 58.Vc8+ Kb3 0-1

Tradice zápasů v Miskolci by měla být zachována i v dalších letech, ale jméno dalšího soupeře maďarské jedničky prozatím známo není.

Václav Pech

Posádku Enge, Charouz, Mücke podporuje i Běda Trávníček

Tým Aston Martin Racing, jeho čeští jezdci Tomáš Enge s Janem Charouzem i jejich týmoví kolegové jsou v posledních měsících naplno pohrouženi do příprav na vrchol sezony: slavný závod 24 hodin Le Mans. Pro Jana s Tomášem a jejich německého parťáka Stefana Mückeho, který se s českou dvojicí při závodech střídá za volantem modro-oranžového prototypu s „bondovským“ startovním číslem 007, byl poslední možností poměřit své síly se soupeři, s nimiž se utkají i na věhlasném okruhu La Sarthe, květnový závod na neméně slavné dráze ve Spa-Francorchamps.

pořili. A v paddocku nechybělo také několik zajímavých hostů. Velikou pozornost na sebe poutal nejnámější z českých zahradníků, Běda Trávníček, který se okamžitě skamarádil s neméně slavným Bibendem od Michelinu. Společně s jezci absolvoval maskot Mountfieldu i autogramiádu před závodem, při níž ho obdivovaly sličné hostesky i nejmladší z fanoušků. Posádku vozu se startovním číslem 007 pak samozřejmě doprovodil také na startovní rošt, kde mohl nasát atmosféru posledních příprav a vrcholícího napětí.

Během samotné bitvy vypsané na dlouhých 1 000

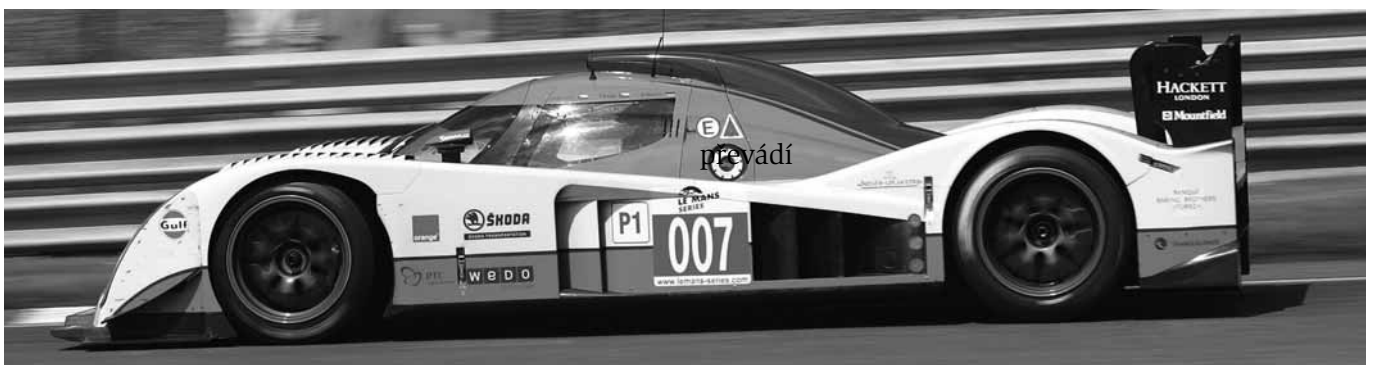
Možnosti sledovat na vlastní oči výkony továrních prototypů Aston Martin LMP1 využila celá řada českých fanoušků, kteří se vydali do Belgie, aby tým a jezdce pod-

kilometrů Běda pozorně sledoval dění v zázemí týmu a vychutnal si fantastickou stíhací jízdu, kterou trojice Enge, Charouz, Mücke korunovala skvělým třetím místem

v cíli. A nechyběl ani mezi prvními gratulanty, kteří spolu s posádkou jásali nad druhým umístěním na stupních vítězů ve dvou úvodních závodech sezony Le Mans Series 2009. „Občas, když se proháním na svém zahradním traktúru, se nechám unést a představuji si, že taky jedu nějaký důležitý závod. Představy to jsou pěkné, ale koukám, že realita velkých závodů je ještě zajímavější,“ nechal se slyšet Běda s tím, že by všem motoristickým fanouškům přál, aby se i oni mohli aspoň na jeden závodní víkend podívat do bezprostřední blízkosti těchto rychlých vozů. „Už se hrozně

těším na polovinu června. To si udělám pohodlíčko u bazény a na novém notebooku budu pozorně sledovat, jak si Tomáš, Honza a Stefan povedou v Le Mans. Jsem přesvědčený, že i v Le Mans uvidíme naše hochy na stupních vítězů,“ prorokuje Běda Trávníček.

Všichni fanoušci týmu Aston Martin Racing a česko-německé posádky Enge, Charouz, Mücke se výjimečné a nervy drásající podívané dočkají už velmi brzy: slavná čtyřadvacetihodinovka v Le Mans startuje za necelé dva týdny, v sobotu 13. června v 15 hodin.

ŠACHY A PSYCHOLOGIE

pokračování ze strany 1

Zbývalo podívat se na věc více do hloubky a uchopit daný problém pomocí psychologických pojmů a proměnných.“ A tak se původní myšlenka dostala do další fáze, kdy bylo nutno identifikovat některá slabá místa autorčiných původních úvah a předpokladů a sama Marie Součková přiznává, že cesta od prvotního nápadu k realizaci výzkumu nebyla zcela hladká.

Díky internetové anketě umístěné na webu Jihomoravského šachového svazu se dostalo práci i patřičné publicity a jenom z tohoto zdroje se Marii dostalo více než osmdesáti vyplněných dotazníků, čehož si mladá psycholožka velice cení. „Musím říci, že jsem se setkala s velkou vstřícností, bez níž by nebylo možné výzkum realizovat,“ říká a dodává, že by chtěla ještě jednou poděkovat všem respondentům a zejména těm, kteří jí pomohli zprostředkovat další kontakty, ke kterým by sama neměla přístup. „Svou prací jsem se na oplátku pokusila nabídnout zajímavé čtení o psychologii šachu. Zpětnou vazbu od několika čtenářů šachistů jsem již zaznamenala a budu velmi ráda za další.“

Při bilancování výsledků svého snažení uvádí slečna Součková na prvním místě úlohu svědomitosti, která je podle jejího názoru jedním z hlavních faktorů úspěchu. „Ano, ve výzkumu jsem dospěla k potvrzení hypotézy o tom, že vyšší šachová výkonnost se pojí s vyšší svědomitostí a naopak,“ potvrzuje hráčka brněnské Lokomotivy, která výše uvedenou skutečnost vysvětluje zejména tím, že pro úspěšnost v šachu je zapotřebí investovat množství energie do tréninku, stanovovat si přiměřené cíle a vytrvat ve snaze jich dosáhnout. Nejsilnější hráči své síly dosáhli právě díky přístupu k šachové přípravě a k partiím. Zajímavé ovšem je,

že se ve skupině nejsilnějších hráčů nevyskytovaly ty podle výsledků ankety nejsvědomitější osoby. „Možné vysvětlení je, že velmi vysoká míra svědomitosti se pojí s pomalejším rozhodováním, což může mít na výkonnost negativní dopad,“ vysvětluje ve své práci tento zdánlivý paradox její autorka.

Autorka bakalářské práce Marie Součková

„Statisticky nejvýznamnější rozdíly byly nalezeny při porovnání skupin hráčů s ELO od 2150 s hráči s ELO do 1699,“ říká brněnská studentka a dodává: „Získaná data byla také v souladu s hypotézou, že silnější hráči jsou celkově emocionálně stabilnější než hráči slabší. Na druhé straně se ale neprokázal žádný vztah mezi mírou extroverze a otevřeností vůči zkušenosti (která se pojí mimo jiné s ochotou riskovat) na jedné straně a šachovou výkonností na straně druhé.“ Spíše pozitivní vliv na šachovou výkonnost pak má podle Marie Součkové emociální stabilita, která je podle výsledků jejího šetření nejsilnější právě u skupiny nejsilnějších šachistů.

Výsledky šetření nebyly podle vlastního vyjádření pro autorku nijak mimořádným překvapením.

„Asi se nedá říct, že by mě něco vyloženě překvapilo, nicméně na výsledky jsem byla zvědavá,“ konstatuje Marie Součková. „Snad nejvíce na to, jak dopadne hypotéza týkající se otevřenosti vůči zkušenosti. Tato osobnostní dimenze se totiž, podle mého názoru, podstatně dotýká herního stylu uplatňovaného na šachovnici. Interpretaci toho, že pozitivní ani negativní vztah k šachové výkonnosti v tomto případě nebyl nalezen, se věnuji ve své práci,“ tvrdí hráčka, která své první kroky na šachovnici absolvovala za asistence svých prarodičů a jejímž prvním oddílem byla Lokomotiva Most. „S přibývajícím věkem jsem se stále méně věnovala tréninku a šachy jsem hrála především pro zábavu,“ vzpomíná na své začátky s tím, že obdobně je tomu i dnes, kdy nastupuje v barvách jiné Lokomotivy, tentokrát té brněnské. „K šachovnici usedám podstatně méně často než dříve. Mezi šachisty a šachistkami jsem také našla přátele a mnoha turnajů jsem se účastnila hlavně kvůli možnosti setkání s nimi.“ Při povídání o minulosti a současnosti se přímo nabízí otázka o budoucnosti. Marii čeká ještě magisterské studium a tedy ještě minimálně jedna vysokoškolská práce. Bude opět „šachová“? „Až si trochu oddechnu, začnu promýšlet téma své magisterské práce. Zatím ale žádný konkrétní výzkumný záměr nemám,“ přiznává, ale zároveň také říká, že by se psychologii šachu ráda věnovala i nadále. „Je ale otázkou, zda se mi podaří přijít se smysluplnými výzkumnými otázkami, na které by hledání odpovědí bylo v mých silách. Případné náměty však rozhodně uvítám,“ končí Marie Součková s úsměvem krátké bilancování své práce a jejích výsledků.

Václav Pech

ŠIROVŮV NULOVÝ POLOČAS

Deset předních světových šachistů, z nichž se téměř polovina může pochlubit ratingem nad 2700 bodů, to je charakteristika desátého ročníku turnaje nesoucího jméno dvánáctého mistra světa Anatolije Karpova. Turnaj hrající se již tradičně v hlavním městě Něžtėjuganského regionu Ruska Pojkovském, kde sídlí i šachová škola nesoucí Karpovovo jméno, probíhá od 3. do 12. června a má ve svém poli hned několik permanentních účastníků.

Alexandr Oniščuk se v minulosti zúčastnil všech odehraných ročníků, chuť vítězství již z aktuálního startovního pole poznal Alexej Širov, Sergej Rublevskij a rekordmanem turnaje pak je moldavský velmistr Viktor Bologan. Ten jako jediný zvítězil již ve dvou z devíti prozatím odehraných turnajů a drží i absolutní rekord v počtu bodů potřebných k zisku nejčestnějšího kovu, když si v úvodním ročníku na své konto připsal sedm z devíti. Hlavním favoritem desetidenního klání měl být bezesporu nejvýše nasazený velmistr Alexej Širov (2745), který po svém triumfu v Sofii opět citelně nabral na ratingu a jeho největšími soupeři v boji o první příčku pak byli podle papírových předpokladů další „sedmistovkaři“ na čele s Ázerbájdžancem Vugarem Gašimovem (2730) a loňským vítězem Sergejem Rublevským (2702). Hlavním „motivem“ úvodní poloviny turnaje je špatná forma nejvýše nasazeného hráče. Širovovi početní fanoušci musí být z Alexejeva

Alexej Širov vstoupil do turnaje neúspěšně

vstupu do turnaje velice nepříjemně překvapení. Španělský reprezentant hraje opět pro oko diváka zajímavé šachy, ale v napjatých pozicích se dopouští těžkých přehlédnutí, která jsou mu následně osudná. Že by Alexej prohrál všechny čtyři úvodní partie a před volným dnem v polovině turnaje bude mít na svém kontě jen jedinou půlku, by před týdnem pravděpodobně nikdo neuvěřil. Klasickou ukázkou jeho hry je partie třetího kola s jedním z vedoucích hráčů turnaje Alexandrem Motylevem.

ALEXANDR MOTYLEV (2677) - ALEXEJ ŠIROV (2745)

Hra čtyř jezdců [C48]
Pojkovskij 2009

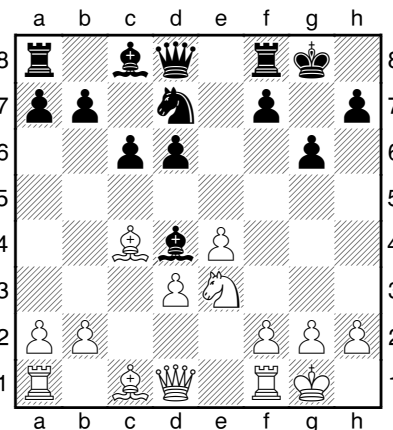
1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Jc3 Jf6 4.Sb5
Hra čtyř jezdců nebývá v záplavě španělských příliš častým hostem, ale zcela bez jedu toto zahájení rozhodně není.

4...Jd4!? Nejistřejší pokračování, jehož hlavním propagátorem byl na počátku minulého století Akiba Rubinstein. Alexandr Motylev ale rozhodně není zvědavý na Širovovu přípravu, a tak místo komplikací volí raději klidné pokračování.

5.Sc4 d6 6.Jxd4 exd4 7.Jd5 Jd7
Před rokem právě na turnaji v Pojkovském vyzkoušel Viktor Bologan tehdejšího vítěze turnaje Sergeje Rublevského pokračování 7... Jg4 a po 8.d3 c6 9.Jf4 Dh4 10.g3 Df6 11.f3 Je5 12.0-0 Jxc4 13.dxc4 g6 14.b3 Sg7 15.Sb2 0-0 16.Dd2 Se6 17.Je2 c5 18.c3. Ocitl se přece jenom v mírně horší pozici, kterou ovšem bílý v zisk celého bodu neproměnil. (Rublevskij, S. (2699)-Bologan, V. (2686), Pojkovskij 2008)

8.0-0 g6 Jinou cestou se proti dalšímu účastníkovi letošního turnaje velmistru Sutovskému vydal před čtyřmi lety v Chanty Mansijsku francouzský velmistr Etienne Bacrot, když dal přednost tahu 8...c6 9.Jf4 b5 10.Se2 g6 11.c3 Sh6 12.d3 Sg7 13.Dc2 dxc3 14.bxc3 0-0 15.d4, ale i tady se bílému podařilo vytvořit pěšcové centrum, které mu dalo do dalšího průběhu partie mírnou výhodu. Nicméně ani zde se bílý celého bodu nedočkal. (Sutovskij, E. (2654)-Bacrot, E. (2725), Chanty Mansijsk 2005)

9.c3 Sg7 10.cxd4 Sxd4 11.d3
A do třetice odbočka a stejně tak do třetice malá výhoda bílého, ke které vedl jezdcový manévr vypuzující černého střelce z centrálního pole po 11.Jc3 c6 12.Je2 Sg7 13.d4 0-0 14.Sb3 Jf6 15.f3 Se6 16.Sxe6 fxe6 17.Db3 Dd7 18.Se3 (Ivančuk, V. (2751)-Gelfand, B. (2737), Nice 2008)
11...c6 12.Je3 0-0

Pořadí po 5. kole:

1. Motylev, Alexandr	RUS	(2677)	4
2. Gašimov, Vugar	AZE	(2730)	4
3. Inarkijev, Ernesto	RUS	(2676)	3,5
4. Naiditsch, Arkadij	GER	(2701)	3,5
5. Sutovskij, Emil	ISR	(2660)	2,5
6. Bologan, Viktor	MDA	(2690)	2,5
7. Oniščuk, Alexandr	USA	(2684)	1,5
8. Rublevskij, Sergej	RUS	(2702)	1,5
9. Jefimenko, Zachar	UKR	(2682)	1,5
10. Širov, Alexej	ESP	(2745)	0,5

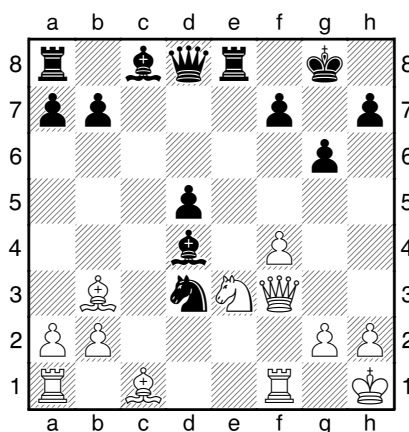
13.Kh1 Bílému se zřejmě nelíbil plán Vasilije Ivančuka s převodem centrálního jezdce z d5 na e2 a následným postupem „d“ pěšce o dvě pole vpřed a chce se dostat ke zteči černého krále pomocí nástupu f2-f4-f5, což se mu nakonec podaří, ale pravdou je, že s notnou dávkou spolupráce ze strany svého soupeře.

13...Jc5 Pro černého vypadá pohodově také 13...b5 14.Sb3 Jc5 15.f4 a5, a pokud chce bílý pro svého střelce zachovat dlouhou diagonálu a neuvrhnout jej do potupného vězení na poli c2, musí zahrát 16.a4. Ale tady by černý mohl zřejmě reagovat 16...Jxb3 17.Dxb3 Db6 s dalším Se6 a výhodou.

14.f4 I zde bylo možno kopnout si do bílého střelce pomocí 14...b5, ale Alexej Širov se rozhoduje pro účinný úder v centru dávající mu také zřetelnou výhodu.

14...d5!? 15.exd5 cxd5 16.Sb3 Ve8 Po 16...a5 by bílý pokračoval 17.f5! a4 18.Dg4! Jxb3 19.axb3 Sg7 20.Df3 s iniciativou.

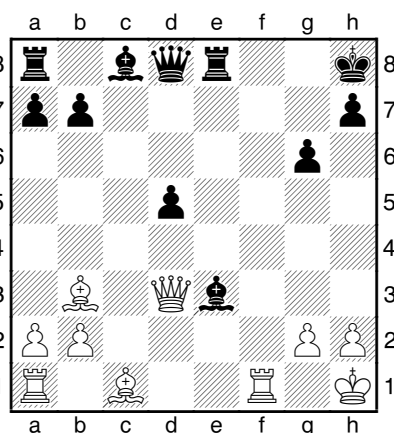
17.Df3 Jxd3 Braním pěšce zřejmě velmistr Širov přichází o svoji drobnou výhodu, kterou ze zahájení získal, když se bílý posléze dostane k postupu f4-f5. Lépe bylo 17...Sxe3 18.Sxe3 Sg4 19.Dg3 (19.Dxg4 Vxe3 20.f5 Jxb3 21.axb3 Vxd3 a černý stojí ve vzniklé pozici lépe.) 19...d4 20.Sg1 Sf5, kdy by měl černý aktivní postavení svých figur. Po tahu v partii se již bílý dostane k nebezpečné protihře.

18.f5! Kh8 Pravděpodobně lepším tahem byla likvidace černopolného střelce 18...Jxc1! když po 19.fxg6 fxg6 20.Vaxc1 Kh8 (hrubou

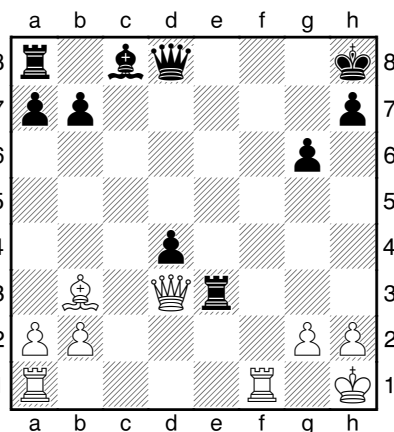
chybou by bylo braní 20...Vxe3?? pro 21.Df7+ Kh8 22.Vc7+- s rychlou výhrou bílého.) 21.Jxd5 Sf5 22.Jc3 Dg5 má černý malou výhodu.

19.fxg6 fxg6 20.Dd1 Sxe3 21.Dxd3

21...d4?? Tah, který plně ukazuje špatnou formu velmistra Širova v turnaji. Pravdou ale je, že se jeho výhoda již zcela vytratila a ke slovu se pozvolna dostává špatné postavení jeho krále. Po 21...De7 22.Dxe3 Dxe3 23.Sxe3 Vxe3 24.Vf8+ stojí bílý citelně lépe. Malou výhodu by měl mít Alexandr Motylev také po 21...Sxc1 22.Dd4+ Kg8 23.Vaxc1 Db6 24.Sxd5+.

22.Sxe3 Vxe3

23.Vf8+! Kg7 24.Vg8+!
1-0

Turnaj, v jehož úvodní polovině se vedoucí kvarteto šachistů ve složení Alexandr Motylev, Vugar Gašimov, Ernesto Inarkijev a Arkadij Naiditsch již o celý bod oddělilo od „zbytku pelotonu“ pokračuje v Pojkovském až do 12. června.

Václav Pech

NOVÁ KNIHA TICHÝ MAT

ŠACHY V KRESLENÉM HUMORU

61 KRESLENÝCH VTIPIŮ
OD 30 AUTORŮ

CENA:
195 Kč+POŠTOVNÉ

OBJEDNÁVKY:
PAVEL.MATOCHA@GMAIL.COM

POHLED DO MINULOSTI ŠACHOVÉ PARTIE

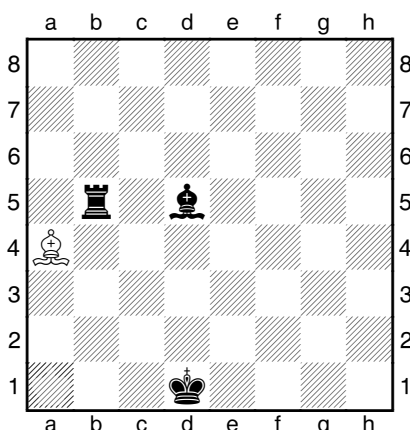
pokračování ze strany 1

Retrográdní analýza se zabývá na rozdíl od výše uvedených úloh minulostí – tedy tím, co se na šachovnici odehrálo předtím, než vzniklo postavení uvedené na konkrétním šachovém diagramu. Zadání úlohy může mít potom nejrůznější formu, např. „Může bílý dělat rošádu?“, „Došlo v partii k proměně pěšce?“ nebo „Na jakém políčku šachovnice stojí chybějící černý král?“. Při řešení těchto úloh musíme zjistit, jak partie probíhala a jakým způsobem vznikla pozice znázorněná na příslušném šachovém diagramu.

Ve skládání těchto úloh vynikl především Raymond Smullyan, který složil více než sto úloh výše uvedeného typu. Tyto úlohy byly vydány ve dvou knihách – „Šachové záhady Sherlocka Holmesa“ (u nás vydala Mladá fronta, 2005) a „Šachové záhady arabských jezdců“ (u nás vydala Mladá fronta, 2008), obě ve skvělém překladu Josefa Maršálka. I šachista, který se podobnými úlohami nikdy nezabýval, v nich určitě nalezne spoustu inspirace. Některé úlohy jsou poměrně těžké a více než šachové umění vyžadují přísné logické myšlení. Někdy se na první

pohled zdá, že je zadaná úloha neřešitelná – o to více je potom řešitel odměněn, nalezne-li správné řešení. Ukážeme si jednu z typických Smullyanových úloh uveřejněnou v knize „Šachové záhady arabských jezdců“. Postavení na následujícím diagramu je doprovázeno zadáním: „Bílý král je neviditelný, na kterém poli stojí?“

Podíváme-li se na výše uvedené postavení na diagramu, nabízí se následující závěry:

Bílý král nestojí na poli b3, protože jak by se dostal do dvojšachu od věže a střelce zároveň.

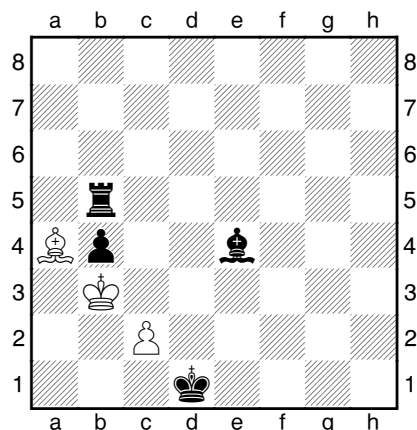
Bílý král nestojí mimo pole b3, protože bílý střelec šachuje a posledním tahem musel přijít z diagonály d1-a4.

Nestojí-li tedy bílý král ani na poli b3 ani mimo toto pole, potom je úloha neřešitelná.

Tento závěr je ovšem nesprávný, protože pouze první tvrzení je správné – bílý král nestojí na b3! Než se podíváte na řešení úlohy připojené níže, sami se nad úlohou zamyslete...

Řešení: Nestojí-li bílý král na poli b3, potom je černý král v šachu, takže bílý provedl poslední tah. Tento tah nemohl být proveden střelcem, musel být tedy proveden králem. Bílý král nyní stojí buď na poli a3, nebo c3, protože na jiných polích by byl napaden jednou z černých figur. Pokud by však na jedno z uvedených polí vstoupil bez braní, jak by se

předtím ocitl v šachu? Bílý král tedy svým posledním tahem musel na a3 nebo na c3 brát černou figuru. Přitom dáma ani věž to být nemohly (bílý by byl dokonce v trojšachu!), stejně tak to nemohl být střelec ani jezdec, protože ani jeden z nich neumožňuje vzniklý dvojšach. Sebranou figurou je tedy černý pěšec. Jak to ovšem řeší výše uvedený dvojšach? Pokud černý posledním tahem bral tahem bxc3 bílou figuru, potom před tímto tahem nebyl bílý v šachu od černé věže. Nicméně je třeba eliminovat současně i šach od černého střelce na poli d5, takže tahem bxc3 musel černý brát bílou figuru stojící nikoli na poli c3, nýbrž na poli c4. To jde pouze tak, že bílý táhl svým předposledním tahem pěšcem z c2 na c4 a černý pěšec vzal tohoto pěšce „mimoходом“ (en passant). Tah c2-c4 provedl bílý poté, co mu dal černý šach střelcem na pole d5 (např. z pole e4). Pozice před tímto tahem je znázorněna na následujícím diagramu:

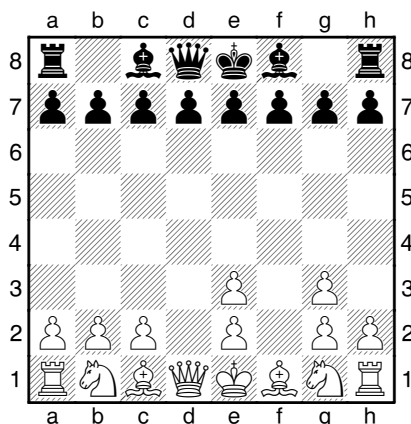

Z této pozice přejdeme do pozice na úvodním diagramu následujícími tahy:

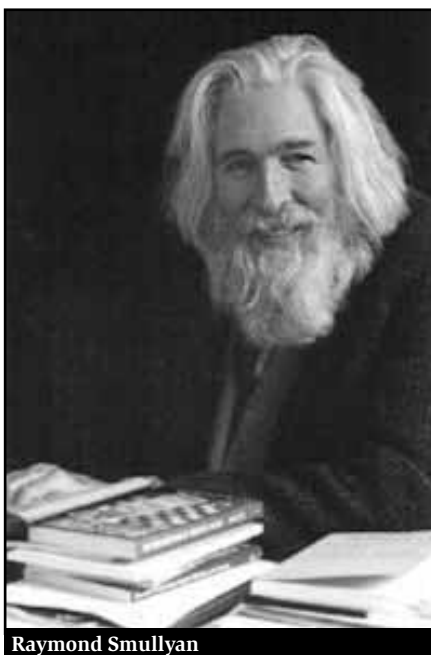
1... Sd5+, 2. c4 bxc3 e.p., 3. Kxc3.

Bílý král tedy stojí na poli c3. Raymond Smullyan je sice nejslavnějším skladatelem úloh retrográdní analýzy, nicméně má spoustu následovníků. Další úlohu složil Pavel Houser a má následující zadání: Bílý král je chorobně

žárlivý a náladu mu zkazí už jen to, pokud je bílá dáma v dosahu černých figur. Nyní řeší následující problém: „Muselo v dosavadním průběhu partie dojít k napadení bílé dámy?“

Řešení: Černý v dosavadním průběhu táhl pouze jezdcí a ti byli sebráni na polích e3 a g3. Pokud by byl dříve sebrán černý jezdec na poli e3, potom tento jezdec napadl z tohoto pole dámu na d1. Předpokládáme-li tedy, že dáma v průběhu partie nemusela být napadena, potom

Raymond Smullyan

byl nejdříve sebrán jezdec na poli g3, ale to až poté, kdy jeden z obou černých jezdců sebral z pole g3 bílého střelce na f1 – ten vzhledem k tomu, že pěšci stojí na e2 a g2, ze šachovnice jinak než braním zmizet nemohl. Potom mohl bílý postavit krále na f2

a dámu na e1. Druhý černý jezdec skočil na e3, kde ho bílý sebral pěšcem z d2. Poté se vrátil bílý vrátil dámou na d1 a králem na e1, zatímco černý táhl některou z věží po osmé diagonále s jejím návratem na výchozí pole.

Bílá dáma v předcházejícím průběhu partie tedy napadena být nemusela. Pavel Houser je jedním ze začínajících skladatelů úloh retrográdní analýzy, takže jeho úlohy zatím nemají hloubku úloh složených Raymondem Smullyanem, nicméně pro začínajícího řešitele jsou velmi srozumitelné. Dá se očekávat, že se objeví i další autoři, kteří budou ve Smullyanově díle pokračovat, neboť úlohy uvedeného typu přinášejí jak jejich autorům, tak jejich řešitelům nové podněty.

*Petr Budinský
(expertní řešitel retrográdních úloh
a prorektor Vysoké školy finanční
a správní)*

MEZINÁRODNÍ KAMIONOVÁ DOPRAVA SPECIALIZACE ANGLIE

fobos
BUSINESS

FOBOS BUSINESS S.R.O., ZA VALEM 1497/4, 148 00 PRAHA 4
TEL.: +420 244 403 100 • FAX: +420 244 403 017 • MOBILE: +420 604 216 764 • FOBOS@FOBOS.CZ

VÍTĚZNÉ BALANCOVÁNÍ NAD PROPASTÍ

Magnus Carlsen (2770) se ocitl dvakrát na pokraji vyřazení, a přesto dokázal zvítězit. To je hlavní poselství, které vyslal světu norský korunní princ světového šachu svým vítězstvím na každoročně pořádaném šachovém turnaji čtyř „superGM“ ve španělském Leónu.

Magnus Carlsen byl při neúčasti úřadujícího šampiona a zároveň šestinásobného vítěze turnaje Višiho Ananda hlavním favoritem, ale s prokázáním své nadvlády se tentokrát neskutečně nadřel. Pro úvodní zápas mu přisoudil los historicky nejlepšího čínského, a pokud bychom nepočítali velmistra Ananda pak i asijského hráče všech dob, velmistra Wang Yueho (2738) a podívaná to byla pro početné diváky v sále i na internetu skutečně výstavní, i když zpočátku nic nenaznačovalo, že by se mohlo schylovat k dramatu. „V průběhu celé první partie jsem stál o něco lépe, ale v koncovce jsem propásl možnost zvítězit a pak se již soupeři podařilo postavit pevnost a udržet remízu,“ komentuje vstup do zápasu s čínskou jedničkou velmistr Carlsen a jeho soupeř mu dává za pravdu. „I když jsem hrál úvodní partii docela dobře, přiznávám, že v ní bylo několik pro mě ošklivých momentů,“ říká sebekriticky Číňan a dodává: „Nakonec se mi skutečně podařilo postavit pevnost a i když jsem pak nastavil ještě jednoho pěšce, pevnost stále pevně stála.“

Oleje do ohně ale přililo hned druhé sezení, v němž vedl bílé figury Wang Yue.

WANG YUE (2738) - MAGNUS CARLSEN (2770)

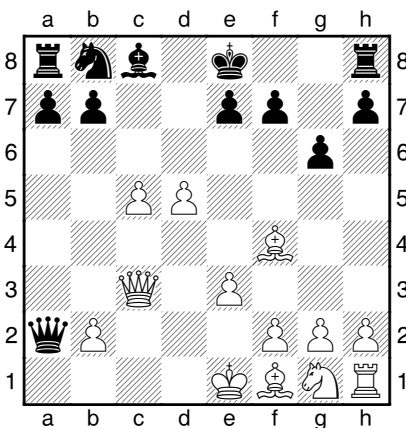
Grünfeldova indická obrana [D82]
Advanced chess León 2009

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 d5 4.Sf4 Sg7 5.e3 c5 6.dxc5 Da5 7.Vc1 Je4 8.cxd5 Jxc3 9.Dd2 Dxa2 10.Vxc3

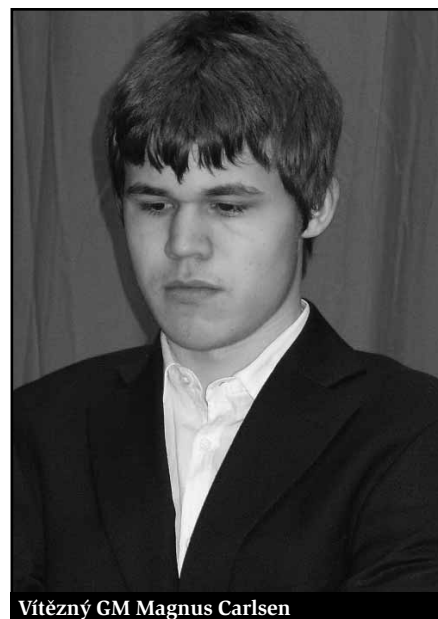
„Ve druhé partii mě nijak zvlášť nepřekvapila soupeřova oběť kvality, protože to vzetí věží na c3 není zase až tak agresivní tah. Černý má dostatek času k tomu, aby udělal rošádu, a pozice, která pak vzniká je v podstatě normální. Riskantním tahem bylo vlastně až dobrání věže na c3 střelcem.“ (GM Carlsen)

10...Sxc3 „Souhlasím s tím, že braní střelcem na c3 je velice riskantním rozhodnutím,“ řekl po partii čínský velmistr.

11.Dxc3

11...f6 Vložení dámského šachu na poli a1 se černým v minulosti

Vítězný GM Magnus Carlsen

nevyplácelo. Po 11...Da1+ 12.Kd2 f6 13.Jf3 0-0 (k výhře bílého vedlo také 13...Sd7 14.Vg1 Da4 15.Jd4 Ja6 16.c6 bxc6 17.dxc6 Sc8 18.Sb5 s výhodou bílého podle partie Zaja, I. (2459)-Sebenik, M. (2413), Celje 2004) 14.Sh6 Vf7 15.Vg1 Ja6 16.Sd3 Da4 17.e4 s výhodou bílého (Lalič, B. (2527)-Schaefer, M. (2180), Porto San Giorgio 2004).

12.Jf3 Sd7 Jinou možností je pokračování 12...Dxd5 úspěšně použité před třemi lety na turnaji ve Vlissingenu v partii Monje Peinado, R. (2066)-Bezemer, A. (2346).

GM Vasilij Ivančuk

Semiřinále:

Vasilij Ivančuk	UKR (2746)	1	1/2	1/2	1/2	1/2	2 1/2
Alexandr Morozevič	RUS (2751)	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1 1/2

Magnus Carlsen	NOR (2770)	1/2	0	1	1/2	1/2	1	3 1/2
Wang Yue	CHN (2738)	1/2	1	0	1/2	1/2	0	2 1/2

Finále:

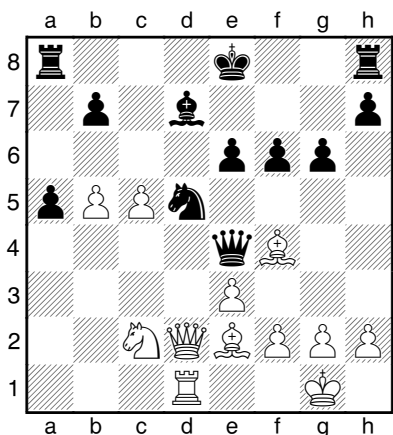
Magnus Carlsen	NOR (2770)	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	1	3 1/2
Vasilij Ivančuk	UKR (2746)	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	0	2 1/2

Čtveřice účastníků - Wang Yue, Alexander Morozevič, Vasilij Ivančuk a Magnus Carlsen

13.Se2 Dxd5 14.0-0 Jc6 15.b4 a5 16.b5 Jb4 17.Vd1 De4 [17...Da2 18.Sc4 Dc2 19.Dd4 Sf5] 18.Je1 Hlavním problémem pro černého je silná dvojice bílých pěšců, kteří si potenciálně mohou, díky podpoře vlastních figur, téměř kdykoli obout sedmimilové boty. To mohl velmistr Wang Yue vyzkoušet například tahem 18.c6!?, když po 18... bxc6 19.b6 e5 20.b7 Vb8 21.Jxe5 fxe5 22.Sxe5 Jd5 23.Da1 by mohl bílý ze vzniklých komplikací vyjít se ctí.

18...Jd5 19.Dd2 e6 20.Jc2

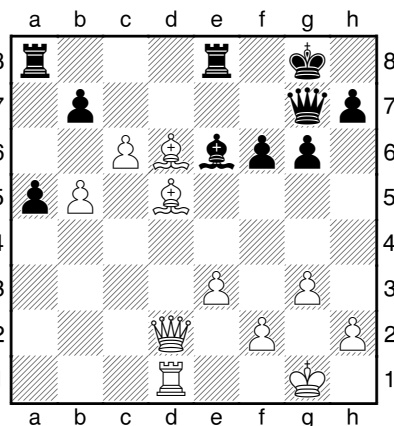

20...0-0 Možná stálo za zvážení odvést černou dámu z pod úderů bílých lehkých figur v centru šachovnice a zahrát 20...Da4!? 21.Sd6 Kf7.

21.Sd6 Vfd8 22.Jd4 Hrozba tahu Sf3 nutí černého jednat. Jeho pozice je ale již citelně horší.

22...Dh4 Na 22...g5 přijde několik úderů do černé dámy 23.Sd3 Dg4 24.f3 Dh5 25.e4 a výhoda bílého. 23.g3 Snad drobná nepřesnost. Místo tahu v partii mohl bílý posunout jiného ze svých pěšáků. Pokračování 23.c6 bxc6 24.bxc6 Sc8 25.Sg3 vypadá pro černého zle a nedobře.

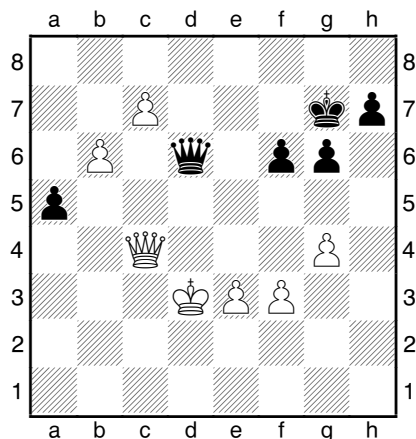
23...Dh6 24.Sc4 Ve8? „Nevím, jestli tou rozhodující chybou byl zrovna tah věží na e8. Udělal jsem v té partii hned několik chyb. Věděl jsem, že je moje pozice těžká, ale pokládal jsem jí za celkem obranyschopnou. Měl jsem ale málo času a z toho také vyplynuly ty chyby. Navíc můj soupeř hrál tu partii skutečně dobře.“ (GM Carlsen) Lépe asi bylo 24...Vac8 25.Jxe6 Sxe6 26.Sxd5 Dh3 (26...Sxd5 27.Dxd5+ Kh8 28.Dxb7 by mělo být dostatečně přesvědčivé.) 27.e4, i když s výhodou pro bílého. 25.Jxe6 Sxe6 26.Sxd5 Dg7 27.c6!

27...Vad8 Norskému velmistrovi by nepomohlo ani pokračování 27...Sxd5 pro nepřiliš složitě 28.Dxd5+ Df7 29.cxb7 Dxd5 30.Vxd5 Vad8 31.Vc5 s vyhranou pozicí bílého.

28.Sxe6+ Vxe6 29.c7 Vc8 30.Dd5 Dd7 31.b6 Kf7 32.Dxb7 Vxd6 33.Vxd6 Dxd6 34.Dxc8 Po přechodu do dámské koncovky je již jedinou otázkou, zda se bílému podaří ukrýt svého krále před harašením černé dámy. Při velkém počtu pěšců na šachovnici by to ale neměl být problém.

34...Dd1+ 35.Kg2 Dd5+ 36.f3 Dd2+ 37.Kh3 Dd1 38.Da6 Ještě rychlejším je podle „brute force“ pokračování 38.Dh8 Df1+ 39.Kh4 Dc4+ 40.e4 38...Dd7+ 39.g4 Dd1 40.Dc4+ Kg7 41.Kg3 Dg1+ 42.Kf4 Dxb2+ 43.Ke4 De5+ 44.Kd3 Dd6+

GM Wang Yue

GM Alexander Morozevič

45.Ke4 1-0 „Druhá partie se mi skutečně podařila a mám z ní velkou radost.“ (GM Wang Yue)

Hned v následující partii se však Magnus svému soupeři rychle revanšoval, když využil bílé figury k výhře již ve 26. tahu. Paradoxem je, že stejnou hrubku jako čínský velmistr udělal v Leonu v loňském finále sám mistr světa Viši Anand, který se svému soupeři a pozdějšímu vítězi Vasilijovi Ivančukovi vzdal již v šestnáctém tahu. To bylo pro Wang Yueho ovšem velkým překvapením. „Tys o tom věděl?“ ptal se na tiskové konferenci svého přemožitele a odpovědí mu byl spokojený úsměv norského mladíka a lakonická odpověď: „Věděl.“ Po níž čínský velmistr pouze spráskl ruce, zakroutil hlavou a s úsměvem obrátil pohled ke stropu sálu. Prohra ve třetí partii byla pro zápas pravděpodobně zlomovým momentem. „Hrál jsem v tom zápasu do určitého okamžiku velice dobře, ale pak na mě přišla únava a kvalita mé hry šla rychle dolů,“ komentoval dění ve druhé polovině svého souboje s favorizovaným velmistrem Carlsenem Wang Yue, který již nebyl svému soupeři tak těžkým soupeřem jako v úvodních partiích. Pro finálový zápas byl velmistru Carlsenovi soupeřem obhájce loňského primátu, Ukrajinec

Vasilij Ivančuk. Ten ve svém čtvrtfinále díky výhře v úvodní partii celkem poklidně porazil Alexandra Morozeviče a po výhře v Praze toužil v prozatím nepřiliš povedené sezoně po dalším vítězství. „Vasilij Ivančuk je jedním z nejzkušenějších hráčů světa a zejména v rapidu je velice nebezpečný a už mě v něm v minulosti několikrát porazil,“ říkal na adresu svého soupeře před finálovým duelem velmistr Carlsen, ale s úsměvem dodal: „Bude to velice těžké, ale ani já nejsem v rapidu úplně nezkušeným hráčem. Navíc je pravdou, že na Ivančuka je velice těžké se připravit, a tak tou nejdůležitější věcí bude mít čistou hlavu.“ Po dvou poklidných remízách se ve třetí partii dostal do vedení opět soupeř norského velmistra, když se mu podařilo „zabít“ Carlsenova černého draka. „Ve třetí partii dostal bílý ze zahájení lepší pozici, ale i tak jsem si myslel, že by to měla být remíza,“ tvrdí Magnus Carlsen o partii, která jej přivedla na pokraj porážky v zápasu. „Pak jsem pod tlakem času chyboval a nevšiml si, že střelcová koncovka do níž partie přešla, je horší. Ale stejně myslím, že kdybych nechtěl hrát na výhru a zahrál cokoli jiného než králem na d6, měla by to být remíza.“ To v podstatě potvrdil plynou španělštinou i Vasilij Ivančuk hbitě ukazující hezké varianty držící černého nad vodou. „Byla to převážně technická pozice skrývající ovšem spoustu drobných tajemství,“ popisoval pozici ukrajinský velmistr, kterému tak chyběl k obhájení prvenství pouze remíza v poslední partii. Ale čtvrtfinálová historie se opakovala. V kritické chvíli prokázal mladý Nor opět obdivuhodné nervy a šachovou sílu a výhrou bílými poslal zápas do prodloužení hraneho tempem bleskového šachu a tam svého soupeře v závěrečném „armageddonu“ také udolal.

Václav Pech

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

**STAČÍ SE
ZAREGISTROVAT NA
www.praguechess.cz**

**VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ
PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST**

ZVLÁŠTNÍ SYSTÉM NA FRANCOUZSKOU

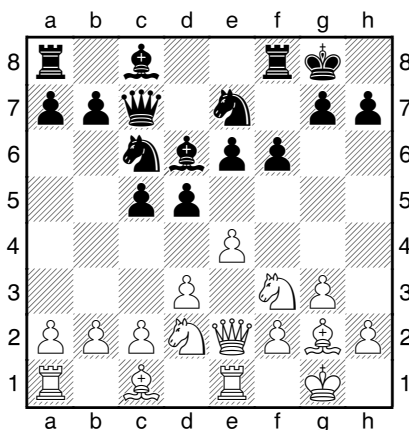
Ještě na skok se vracíme do Lichtenštejnska, kde se na konci května konal v městečku Triesen již tradiční open, na který jezdí i početná výprava českých hráčů. Z našich si nejlépe vedl mezinárodní mistr Josef Příbyl, se 6,5 bodu z devíti partií dělil třetí až desáté místo.

„Před několika týdny jsem efektně zakončil svoji partii s Thomasem Kuhnem. Na Francouzskou jsem použil zvláštní systém s 2.d3!? a přechodem do pozic královské indické obrany v útoku,“ popisuje IM Josef Příbyl a pro čtenáře přikládá analýzu své partie.

JOSEF PŘIBYL (2346) - THOMAS KUHN (2169)

Open Triesen 2009
Komentuje: IM Josef Příbyl

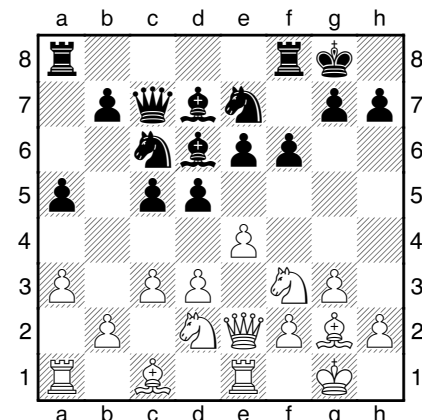
1.e4 e6 2.d3 d5 3.Jd2 c5 4.Jgf3 Jc6 5.g3 Sd6 Právě tento postup doporučují někteří teoretici černému. Nor pokračoval Jf6, Jc6, Se7 a Dc7. Po 10.e5!? se uzavřel střed a partie dále pokračovala standardně útokem bílého na královském křídle, a naopak se černý pokoušel správně o protihru na opačném dámském křídle. 6.Sg2 Jge7 7.0-0 0-0 8.Ve1 Dc7 9.De2 Jestě častěji se hrává 9. c3!? 9...f6!

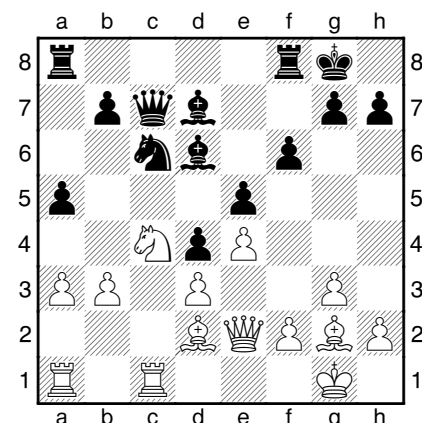
Tak černý zabrání soupeři v postupu e4-e5, ale také současně trochu oslabuje pozici krále. 10.c3 Sd7 11.a3 a5!

mezinárodní mistr Josef Příbyl

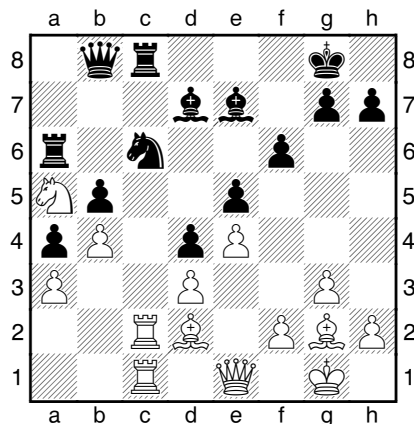

12.b3!? N d4?! Černý uzavírá střed 13.cxd4 Jxd4 14.Jxd4 cxd4 15.Jc4!? e5! 16.Sd2! Jc6 17.Vec1!

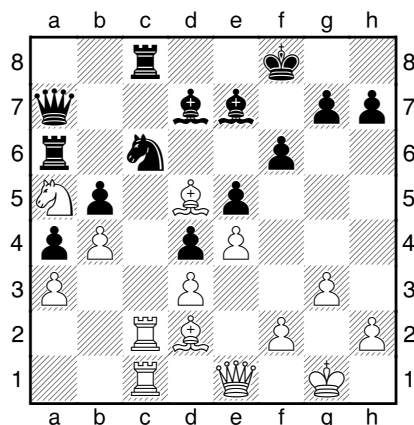

Přesně podle doporučení velmistra Tartakowera. Věž musí obsadit volný sloupec. Pokud by na šachovnici nebyl, musí si ho vymyslet. 17...Se7 V blokové pozici dvojice střelců nemá vážný význam. Nejlepší proto bylo: 17...b5!?!= 18.De1! a4! Vede k zablokování pozice, s jediným volným sloupcem,

který však jako první ovládne bílý. 19.b4! b5 20.Ja5 Va6 21.Va2! Vc8 22.Vac2 Db8?

Pasivní obrana k vyrovnání nestačí. Jedinou praktickou šancí byla nadějná oběť kvality 22... Vxa5 23.Sh3!! Brilantní tah, který údajně zcela unikl z pozornosti Švýcara. Během tří tahů se z pasivního bělopolného střelce na g2 stane dominantní centralizovaná figura na d5. 23...Da7 Překvapivě střelce vůbec nešlo vzít, neboť po vynuceném: 23... Bxh3? 24. Nxc6 by ztratil černý vynuceně kvalitu 24.Se6+! Kf8 25.Sd5!!

Během tří tahů se pozice diametrálně změnila. Dominantní bílé figury všechny spolupracují, zatímco černé figury na třech posledních řadách nemohou odrazit všechny soupeřovy hrozby. 25...Da8 26.De2! g6 Hrozilo smrtelné 27. Dh5 s matovým útokem. 27.Jxc6! Sxc6 28.Dg4! Vc7 29.Vxc6! Vaxc6 30.Vxc6 1-0

Petr Boleslav

KALENDÁRIUM

6. – 14. 6. 2009

Ostrava-Poruba. **Memoriál ostravských šachistů:** Porubské jaro 2009. Švýcarský na 9 kol se zápočtem na LOK ČR, tempo hry: 90 minut na 30 tahů a pak 60 minut na dohrání partie.

Richard Kudla

tel.: 604 401 182

r.kudla@centrum.cz

13. 6. 2009

Chotěboř. **XXVI. ročník šachového turnaje „O putovní pohár“.** Švýcarský systém na sedm kol tempem 2x25 minut na partii.

Petr Ďoubal

Krále Jana 51, 583 01 Chotěboř

tel.: 602 256 160

sachychotebor@seznam.cz

13. – 19. 6. 2009

Gabčíkovo (Slovensko). **Open Gabčíkovo 2009.** Švýcarský systém na 9 kol hraný tempem 1,5 hod./30 tahů + 1 hod na dohrání partie.

Chess Club Gabčíkovo

tel.: +421 31 551 54 90

kosarm@centrum.sk

13. – 21. 6. 2009

Teplice. **Open Teplice 2009.** Švýcarský systém na 9 kol se zápočtem na FIDE a LOK ČR (společný pro všechny kategorie) tempem 2 hod na partii s přídavkem 30 s za každý provedený tah.

Radek Bayer

Unčtínská 1552/14, 415 01 Teplice

tel.: 602 141 580

radek.bayer@seznam.cz

www.openteplice.cz

12. – 14. 6. 2009

Sezemice. **Mistrovství České republiky družstev mladších žáků 2009.** Švýcarský systém na 9 kol tempem 2 x 25 minut + 10 vteřin na tah.

Michal Novotný

polabinychess.eu/Sezemice/hlavni.htm

13. 6. 2009

Třinec. **O pohár Třineckých železáren.** Švýcarský na 9 kol s časovou kontrolou 20 minut na partii pro každého hráče.

Ing. Milan Babula

Poštovní 367 739 61 Třinec

tel.: 558 384 190, 602 745 989

milan.babula@tp.trz.cz

14. 6. 1979

V ruském Piatigorsku umírá dlouholetý trenér desátého mistra světa v šachu Borise Spasského, velmistr **Igor Zacharovič Bondarevsky.**

17. 6. 1929

Tigran Petrosjan

Osmdesátiny by oslavil v gruzínské Tbilisi narozený devátý mistr světa **Tigran Vartanovič Petrosjan.** Ve stejný den, jen v roce 1976 se narodil současný ruský velmistr a člen nejužší světové špičky **Petr Svidler.**

20. 6. 2009

Mosty u Jablunkova. **Mostecká věž 2009.** Švýcarský systém na 9 kol tempem 2x 15 minut na partii.

Pavel Kantor

Mosty u Jabl. č. 944, 739 98

tel.: 724 227 238

Pavel.Kantor@seznam.cz

20. – 26. 6. 2009

Zemplínská šírava (Slovensko). **Zemplínska veža FIDE OPEN.** Švýcarský systém na sedm kol s časovou kontrolou 1,5 hod./30 tahů + 1 hod na dohrání partie.

Richard Gerbery

Štefánikova 52, Michalovce

tel.: +420 907 889 968

gerbery@yahoo.com

www.chemes.sirava.sk

20. 6. 2009

Praha. **Vyšehrad rapid Open 2009.** Švýcarský systém na 9 kol tempem 2x20 minut na partii.

Šachový klub Vyšehrad,

vysehrad.rapid.open@centrum.cz

22. 6. 2009

Praha. **Šachový turnaj pro žáky základních a středních škol.** Švýcarský systém na 7 kol tempem 2x 15 minut na partii.

Růžena Přibyllová

tel.: 777 071 192

orbis64@logix.cz

22. 6. 1968

Pavel Blatný

Slaví své jednačtyřicáté narozeniny brněnský rodák, český reprezentant a olympionik, velmistra **Pavel Blatný.** Stejný den, jen o sto jednatřicet let dříve, se narodil legendární Paul Morphy.

24. 6. 1968

Čtyřicáté první narozeniny oslaví dlouholetý příslušník světové extratřídy, izraelský velmistr **Boris Gelfand.**

15. 6. 1975

Před třiceti čtyřmi lety se v tehdy sovětské Tuapse narodil exmistr světa v šachu, velmistr **Vladimír Kramník.**

26. 6. - 5. 7. 2009

Brno. **Šachový festival Duras Open 2009.** Velmistrovský turnaj GM Brno 2009, dva IM turnaje: IM TESPO Engeneering, IM Dopravní stavby 2009 a OPEN turnaj hraný jako otevřený přebor Jihomoravského kraje jednotlivců.

Ing. Rudolf Moulis, CSc.

Jižní svahy 31, 621 00 Brno

tel.: 548 522 186, 607 900 656

moulis@kroknet.cz

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

editor čísla: Petr Boleslav • jazykový korektor: Jan Mácha